

3 ULUSLARARASI EĞİTİMDE VE KÜLTÜRDE AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU

3rd INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF ACADEMIC
STUDIES ON EDUCATION AND CULTURE
ISASEC 2022

20-22 MAYIS
2022/KONYA

Selçuk Üniversitesi Sultan
Alparslan Kültür Merkezi
Alaeddin Keykubat
Yerleşkesi / Selçuklu-KONYA

www.isasectr.org

ÖZET KİTAPÇIĞI
ABSTRACT BOOK

DÜZENLEYİCİ KURUM/KURULUŞLAR

ONUR KURULU

Ad-Soyad	Kurum	Ülke
Prof. Dr. Mahmut ÖZER	T.C. Milli Eğitim Bakanı	TÜRKİYE
Mehmet Nuri ERSOY	T.C. Kültür ve Turizm Bakanı	TÜRKİYE
Prof. Dr. Uğur ÜNAL	T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Genel Başkanı	TÜRKİYE
Prof. Dr. Cihad DEMİRLİ	T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı	TÜRKİYE
Vahdettin ÖZKAN	Konya Valisi	TÜRKİYE
Uğur İbrahim ALTAY	Konya Büyükşehir Belediye Başkanı	TÜRKİYE
Prof. Dr. Metin AKSOY	Selçuk Üniversitesi Rektörü	TÜRKİYE
Prof. Dr. Ahmet ÇAMSARI	Mersin Üniversitesi Rektörü	TÜRKİYE
Prof. Dr. İsmail Hakkı DEMİRCİOĞLU	Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Dekanı	TÜRKİYE
Ahmet PEKYATIRMACI	Selçuklu Belediye Başkanı	TÜRKİYE
Seyit Ali BÜYÜK	Konya İl Milli Eğitim Müdürü	TÜRKİYE
Abdüssettar YARAR	Konya İl Kültür ve Turizm Müdürü	TÜRKİYE
Nurettin KAYNAR	Silifke Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı	TÜRKİYE

BİLİM KURULU

Ad-Soyad	Kurum	Ülke
Prof. Dr. Abdullah KAYA	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Abdülkerim ÖZAYDIN	İstanbul Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Âdem SEZER	Uşak Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Akmatalı ALIMBEKOV	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	KIRGIZİSTAN
Prof. Dr. Alena CATOVIĆ	Saraybosna Üniversitesi	BOSNA-HERSEK
Prof. Dr. Alfina SİBGATULLİNA	Rusya Bilimler Akademisi Şarkiyat Enstitüsü	RUSYA
Prof. Dr. Almas BINNƏTOVA	Azerbaycan Milli İlimler Akademisi	AZERBAYCAN
Prof. Dr. Ayşe Dudu KUŞÇU	Necmettin Erbakan Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Baatyrbek AKYLBKOV	Uluslararası Kırgızistan Üniversitesi	KIRGIZİSTAN
Prof. Dr. Bahri ATA	Gazi Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Bakdaulet BERLİBAYEV	Almatı Üniversitesi	KAZAKİSTAN
Prof. Dr. Balkiya KASSYM	Abay Kazak Millî Pedagoji Üniversitesi	KAZAKİSTAN
Prof. Dr. Bekir BİÇER	Necmettin Erbakan Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Bülent AKBABA	Gazi Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Bülent AKSOY	Gazi Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Cangoroz KANİMETOV	Arabayev Üniversitesi	KIRGIZİSTAN
Prof. Dr. Cihan PİYADEOĞLU	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Dobayev Kyrgyzbai DUISHENBEKOVITCH	Kırgız Eğitim Akademisi	KIRGIZİSTAN
Prof. Dr. E. Amanoğlu GULİYEV	Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi	AZERBAYCAN
Prof. Dr. Ergin AYAN	Ordu Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Erkhembayar T. SEVEEN	Moğol Üniversitesi	MOĞOLİSTAN
Prof. Dr. Eva CSAKÍ	Peter Pazmany Catholic Üniversitesi	MACARİSTAN
Prof. Dr. Fatoş SİLMAN	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi	KIBRIS
Prof. Dr. Flera SAYFULINA	Kazan Federal Üniversitesi	RUSYA
Prof. Dr. Gulzamira BAUBEKOVA	Astana Ulusal Eğitim Akademisi	KAZAKİSTAN
Prof. Dr. Gülay ÖĞÜN BEZER	Marmara Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Halil TOKCAN	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Hayati AKYOL	Gazi Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Hilary COOPER	Cumbria Üniversitesi	İNGİLTERE
Prof. Dr. İlhan ERDEM	Ankara Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. İlyas GÖKHAN	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	TÜRKİYE

Prof. Dr. Jolanta ZABARSKAİTĒ	Kazimiero Simonavičiaus University	LİTVANYA
Prof. Lindita XHANARI	Tiran-Balkan Araştırma Enstitüsü	ARNAVUTLUK
Prof. Dr. Luvsandorj BOLD	Moğolistan Bilimler Akademisi	MOĞOLİSTAN
Prof. Dr. Mahmut ÇELİK	İştip Gotse Delçev Üniversitesi	MAKEDONYA
Prof. Dr. Marija LEONTIĆ	İştip Gotse Delçev Üniversitesi	MAKEDONYA
Prof. Dr. Marilyn JOHNSTON PARSONS	Illionis Üniversitesi	ABD
Prof. Dr. Mensur NUREDİN	Uluslararası Vizyon Üniversitesi	MAKEDONYA
Prof. Dr. Mihaly DOBROVİTS	Şeyh Edebalı Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Mirjana MARİNKOVİC	Belgrad Üniversitesi	SIRBİSTAN
Prof. Dr. Mirzatilla ABDURAKHMANOV	Kazak Üniversitesi	KAZAKİSTAN
Prof. Dr. Mithat AYDIN	Denizli Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Muharrem KESİK	İstanbul Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Mukhiddin KHAYRUDDİNOV	Mykolaiv Ulusal Üniversitesi	UKRAYNA
Prof. Dr. Mukhtarkhan ORAZBAY	Kazakistan Yabancı Diller ve Mesleki Kariyer Üniversitesi	KAZAKİSTAN
Prof. Dr. Nessibeli KURMAN	Gazi Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Nurbubu ASIPOVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	KIRGIZİSTAN
Prof. Dr. Osman MERT	Atatürk Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Ömer Faruk SÖNMEZ	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Peter ZİEME	Berlin Brandenburg Bilim Akademisi	ALMANYA
Prof. Dr. Ramiz ASKER	Bakü Devlet Üniversitesi	AZERBAYCAN
Prof. Dr. Salide ŞERİFOVA	Azerbaycan Ulusal Bilimler Akademisi	AZERBAYCAN
Prof. Dr. Selahattin KAYMAKÇI	Kastamonu Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Serkan ŞENDAĞ	Mersin Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Serkan TİMUR	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Süleyman İNAN	Pamukkale Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Süleyman ÖZBEK	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Takashi OSAWA	Osaka Üniversitesi	JAPONYA
Prof. Dr. Tuncay ÖZSEVGEC	Karadeniz Teknik Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Turhan ÇETİN	Gazi Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Ufuk KARAKUŞ	Gazi Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Ufuk ŞİMŞEK	Atatürk Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Üçler BULDUK	Ankara Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Yasin DOĞAN	Pamukkale Üniversitesi	TÜRKİYE
Prof. Dr. Yeskeyeva MAGRİP	Uluslararası Avrasya Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Abdülmecid NUREDDİN	Uluslararası Vizyon Üniversitesi	MAKEDONYA
Doç. Dr. Adem KOÇ	Komrat Devlet Üniversitesi	MOLDOVA

Doç. Dr. Adnan ALTUN	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Ayşe ATICI ARAYANCAN	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Ayten KİRİŞ AVAROĞULLARI	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Azra Abadžić NAVAĒY	Zagreb Üniversitesi	HIRVATİSTAN
Doç. Dr. Bahadır KILCAN	Gazi Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Barbara KEROVEC	Zagreb Üniversitesi	HIRVATİSTAN
Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Ebülfez EZİMLİ	Naçıvan Devlet Üniversitesi	AZERBAYCAN
Doç. Dr. Erkan YEŞİLTAŞ	Cumhuriyet Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Ertuğrul KARAKUŞ	Kırklareli Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Go‘zalxon Muhammadjonova	Farg‘ona Davlat Universiteti	ÖZBEKİSTAN
Doç. Dr. Galina MİSKİNİENE	Vilnius Üniversitesi	LİTVANYA
Doç. Dr. Gemer MÜRŞÜDLÜ	Bakü Devlet Üniversitesi	AZERBAYCAN
Doç. Dr. Yagut ALİYEVA	Bakü Devlet Üniversitesi	AZERBAYCAN
Doç. Dr. Gülnur NABIULLİNA	Akmolla Başkırt Devlet Üniversitesi	RUSYA
Doç. Dr. Halil İbrahim GÖKBÖRÜ	Kırıkkale Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. İbrahim SARI	Dumlupınar Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. İryna Mykolayivna DRYGA	Krymsky Institute of Oriental Studies	UKRAYNA
Doç. Dr. Kulzhanova BAKYTGUL	El-Farabi Kazak Milli Üniversitesi	KAZAKİSTAN
Doç. Dr. Lala HASANOVA	Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi	AZERBAYCAN
Doç. Dr. Lutviyye ASGERZADE	Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi	AZERBAYCAN
Doç. Dr. Mamatali MURZAYEV	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	KIRGIZİSTAN
Doç. Dr. Marta ANDRIĆ	Zagreb Üniversitesi	HIRVATİSTAN
Doç. Dr. Mehdi ŞERİFOV	Rusya Avukatlar ve Noterler Akademisi	RUSYA
Doç. Dr. Muhammet AVAROĞULLARI	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Mustafa AKKUŞ	Necmettin Erbakan Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Mustafa KARACA	Anadolu Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Mustafa TAHİROĞLU	Nevşehir Hacıbektaş Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Mustafa UYAR	Ankara Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Nadire Emel AKHAN	Akdeniz Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Narantsatsral DELGERKHUU	Mongolian Üniversitesi	MOĞOLİSTAN
Doç. Dr. Neval AKÇA BERK	Çukurova Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Normat Temirovich Yuldashev	Termiz Davlat Universiteti O‘zbek Filologiyasi Fakulteti	ÖZBEKİSTAN

Doç. Dr. Obidjon Baxtiyorovich	Termiz Davlat Universiteti O'zbek Filologiyasi Fakulteti	ÖZBEKİSTAN
Doç. Dr. Oğuzhan KARADENİZ	Bülent Ecevit Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Osman EMİN	Üsküp Üniversitesi	MAKEDONYA
Doç. Dr. Önder SÜN BÜL	Mersin Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Paşacan KENCAYEVA	Toshkent Davlat Sharqshunoslik Universiteti Turkshunoslik Fakulteti	ÖZBEKİSTAN
Doç. Dr. Samagan MYRZAİBRAİMOV	Oş Devlet Üniversitesi	KIRGIZİSTAN
Doç. Dr. Sayfulla BAZARKULO V	Oş Devlet Üniversitesi	KIRGIZİSTAN
Doç. Dr. Selim KAYA	Afyon Kocatepe Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. S. MURTEZAN İBRAHİMİ	Uluslararası Balkan Üniversitesi	MAKEDONYA
Doç. Dr. Suzan CANHASI	Priştine Üniversitesi	KOSOVA
Doç. Dr. Tahsin YILDIRIM	Aksaray Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Talip ÖZTÜRK	Ordu Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Toğrul HALILOV	Nahçıvan Bilimler Akademisi	AZERBAYCAN
Doç. Dr. Tursunjan İMİN	Lanzhou Üniversitesi	ÇİN
Doç. Dr. Veli Savaş YELOK	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Venera DONGAK	Tuva Devlet Üniversitesi	RUSYA
Doç. Dr. Yaroslav PYLYPCHUK	National Pedagogical Dragomanov Üniversitesi	UKRAYNA
Doç. Dr. Yaşar KOP	Kars Kafkas Üniversitesi	TÜRKİYE
Doç. Dr. Zorina KANAPATSKAYA	Belarusian State Pedagogical Üniversitesi	BELARUS
Dr. Ali Şamil HÜSEYİNOĞLU	Azerbaycan Milli İlimler Akademisi	AZERBAYCAN
Dr. Elena SMIRNOVA	Strategy Director at Focus Market	İNGİLTERE
Dr. Gulnar SAİGY	Korkut Ata Kızılorda Devlet Üniversitesi	KAZAKİSTAN
Dr. Michael A. ERSKINE	Middle Tennessee State University	ABD
Dr. Mirza BASIC	Zenica Üniversitesi	BOSNA-HERSEK
Dr. Olga SOPOTSKO	Kiev National Transport University	UKRAYNA
Dr. Serdan KERVAN	Prizren Üniversitesi	KOSOVA
Dr. Taner GÜÇLÜTÜRK	Kosova Yunus Emre Enstitüsü	KOSOVA

Erken Çocukluk STEM Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme

Ahmet EROL, Merve CANBELDEK

Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik disiplinlerinin entegrasyonuna dayanan STEM eğitimi, son yıllarda erken çocukluk dönemi üzerine çalışan araştırmacı ve eğitimcilerin ilgisini çekmektedir. Çocukların bilimsel süreç, iletişim, problem çözme becerilerini desteklemesinin yanı sıra çocuklara 21. yüzyıl becerilerini kazandırma noktasında da popüler yaklaşım olan STEM eğitimi, bütünlük düşünme ve sorgulama süreçlerini içermektedir. Alanyazın incelendiğinde STEM eğitimi konusunda yapılan çalışmalar daha çok beceri kazandırmaya yöneliktir. STEM eğitiminin amacına ulaşabilmesi için etkili bir şekilde planlanması ve uygulanması gerekmektedir. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin önemli bir boyutu olan değerlendirme ise STEM eğitimi sürecinde daha az vurgulanmaktadır. Özellikle erken çocukluk STEM eğitiminde değerlendirme süreçlerine odaklanan çalışmalar sınırlılık göstermektedir. Bunun yanı sıra çocukların özellikleri ve öğrenmeleri hakkında bir yargıya varma süreci olarak ifade edilen değerlendirme, STEM eğitim sürecinde sıklıkla yanlış anlaşılmakta ve STEM eğitiminin amacına yönelik olarak gerçekleştirilememektedir. STEM eğitiminde değerlendirme, birçok geri bildirim döngüsü içeren sürekli bir süreç olarak düşünülmeli ve buna göre planlanmalıdır. Erken çocukluk eğitimcilerine, araştırmacılarına ve ebeveynlere, bilinçli kararlar alma konusunda yardımcı olacak iyi tasarlanmış değerlendirme araçlarına duyulan ihtiyaç erken STEM öğrenmeleri için de geçerliliğini korumaktadır. Bu nedenle bu çalışmanın amacı, erken çocukluk STEM eğitiminde gerçekleştirilebilecek süreç odaklı ölçme ve değerlendirmeye yönelik bir bakış açısı oluşturulmasına zemin hazırlamaktır. Bu ihtiyaç doğrultusunda erken çocukluk STEM eğitiminde ölçme ve değerlendirme; STEM eğitimi süreçlerini değerlendirme için kullanılacak değerlendirme araçları (performans testleri, öğretmen ve ebeveyn görüşüne göre dayalı ölçme araçları), çocukların tasarım sürecindeki öğrenmelerini değerlendirmek için kullanılacak rubrik, çocuklar hakkında daha iyi karar vermek için doldurulabilecek gözlem formu, STEM eğitim süreci boyunca yapılan çalışmaların ve verilerin toplandığı portfolyo ve çocukların öğrenmelerini değerlendirirken kullanılacak etkili sorular başlığı altında incelenmiştir. Bu doğrultuda, erken çocukluk STEM eğitiminde yapılacak değerlendirmeye ilişkin yapılabilecek öneri şeklinde belirtilmiştir.

Anahtar kelimeler: Erken çocukluk eğitimi, değerlendirme, ölçme, STEM eğitimi, STEM eğitiminde değerlendirme.

Assessment and Evaluation in Early Childhood STEM Education

Ahmet EROL, Merve CANBELDEK

STEM education, which is based on the integration of Science, Technology, Engineering, and Mathematics disciplines, has attracted the attention of researchers and educators working on early childhood in recent years. STEM education, which is a popular approach in terms of supporting children's scientific process, communication, and problem-solving skills, as well as helping children gain 21st-century skills, includes integrated thinking and questioning processes. When the literature is examined, the studies on STEM education are mostly aimed at gaining skills. For STEM education to achieve its purpose, it must be planned and implemented effectively. Evaluation, which is an important dimension of educational practices, is less emphasized in the STEM education process. Studies focusing on assessment processes, especially in early childhood STEM education, are limited. In addition, evaluation, which is expressed as the process of making a judgment about children's characteristics and learning, is often misunderstood in the STEM education process, and cannot be carried out for STEM education. Evaluation in STEM education should be considered a continuous process with many feedback loops and should be planned accordingly. The need for well-designed assessment tools to assist early childhood educators, researchers, and parents in making informed decisions remain true for early STEM learning. Therefore, this study aims to lay the groundwork for creating a perspective for process-oriented measurement and evaluation that can be carried out in early childhood STEM education. In line with this need, measurement, and evaluation in early childhood STEM education; Evaluation tools that can be used to evaluate STEM education processes (performance tests, assessment tools based on teacher and parent opinions), rubrics that can be used to evaluate children's learning in the design process, observation form that can be filled to make better decisions about children, data and studies conducted during the STEM education process. collected under the heading of effective questions that can be used while evaluating children's learning. In this direction, suggestions are made regarding the evaluation to be made in early childhood STEM education.

Keywords: Early childhood education, evaluation, assessment, STEM education, evaluation in STEM education.